

Με ένα μαύρο φόντο, όπου ξεχωρίζουν δυο αράδες με λευκά γράμματα ενός γνωμικού του David Herbert Lawrence για την Αμερική, ξεκινά η ταινία Hostiles παραγωγή του 2017. Και τι μας λέει ο Βρετανός πολυσχιδής δημιουργός που εγκατέλειψε τα εγκόσμια πριν τα 45 του το 1930;

"The essential American soul is hard, isolate, stoic,
and a killer. It has never yet melted."

-D.H. Lawrence

Μας λέει πως, «*Η ουσιώδης αμερικάνικη ψυχή είναι σκληρή, απομονωμένη, στωική και δολοφονική. Δεν έχει ακόμα λιώσει*». Ακολουθως ρέει η υπόθεση της ταινίας, που εξελίσσεται το 1892, ούτε 30 χρόνια μετά το πέρας του Αμερικάνικου Εμφύλιου και είναι η ιστορία της αλλαγής της συμπεριφοράς ενός λιγομίλητου, τραχύ, βετεράνου, λοχαγού του ιππικού. Σμιλεμένος σε μια βίαιη ζωή με κυρίαρχο στίγμα το μίσος για τους Ινδιάνους, η πραγματικότητα τον φέρνει αντιμέτωπο με μια άλλη άποψη, την οποία αναπόφευκτα θα αφουγκραστεί.

Ακέραιος σε έναν ακόμα ρόλο ο Christian Bale, μεταφέρει στον θεατή με πιστότητα αυτή τη μετάβαση, η οποία όμως γίνεται με ακόμα περισσότερη βία, με περισσότερα πτώματα, αλλά είναι ένα βήμα προς το καλύτερο. Έτσι δικαιολογεί απολύτως το ρητό του D.H. Lawrence. Αν όμως οι αυτόχθονες ήταν το πρώτο εμπόδιο που έπρεπε να ισοπεδωθεί, να εξολοθρευτεί, προκειμένου οι επόμενες γενιές των Ευρωπαίων εποίκων, να κυριαρχήσουν πάνω στην γη των ευκαιριών, σύντομα αναδύθηκε και το δεύτερο.

Ήταν οι στρατιές των Αφρικανών που οδηγήθηκαν σιδηροδέσμοι από τις πατρίδες τους στην Αμερική, σε μια πρακτική δουλεμπορίας, σοβαρή μομφή για κάθε ανθρώπινο πολιτισμό. Για τρεις αιώνες караβιές από Αφρικάνους κατέφθαναν ως εμπόρευμα από Ευρωπαίους διακινητές στις ακτές των Η.Π.Α. Μόλις τον 19ο αιώνα, και με τη χρήση νόμων απαγορεύτηκε τούτη η ντροπή, αφού καμιά ηθική δέσμευση δεν αρκούσε, αλλά ο διχασμός ανάμεσα στον κυρίαρχο λευκό και το μαύρο εμπόρευμα, θα χρειαζόταν και άλλους νόμους

προκειμένου να φτάσει σε κάποιο λογικό διακανονισμό.

Απαιτήθηκαν άλλα 150 χρόνια, φτάσαμε στο 1964, όταν ο 36ος πρόεδρος των Η.Π.Α. L.B. Johnson, υλοποιώντας τα όνειρα του δολοφονηθέντος προκατόχου του πέρασε τον περιφημο νόμο περί πολιτικών δικαιωμάτων, καταργώντας τυπικά το καθεστώς διακρίσεων. Δεν έλυσε το πρόβλημα, έφερε όμως το νομικό πλαίσιο, πράγμα κάθε άλλο παρά εύκολο.

Ο σύγχρονος κινηματογράφος, έχει αποτυπώσει μια από τις αφορμές της απόφασης του Johnson να περάσει τον νόμο, πέρα από τα πολιτικά οφέλη που υπολόγιζε ότι θα του φέρει. Το περιστατικό αναφέρεται τόσο στο L.B.J. όπου τον Αμερικάνο πρόεδρο ερμηνεύει ο πιστότατος Woody Harrelson όσο και στο All the way που τον ρόλο κρατά ο Bryan Cranston, σε ένα ακόμα ρεσιτάλ, μετά το Trumbo.

Σύμφωνα με την αφήγηση λοιπόν, η μαγείρισσα του Αμερικάνου πολιτικού, η μαύρη Zephyr Wright, θα πήγαινε οδικώς από την Ουάσινγκτον στο Τέξας στο αγρόκτημα της ιδιαίτερης πατρίδας του και ο Johnson την παρακάλεσε να πάρει μαζί της το σκύλο του, ράτσας beagle, ονόματι little beagle Johnson. Εκείνη αρνήθηκε ευγενικά, διότι οι συνθήκες με τα ξεχωριστά εστιατόρια, ξενοδοχεία, τουαλέτες κλπ έκαναν το οδικό ταξίδι με ένα σκύλο ακόμα πιο δύσκολο.

Η Zephyr Wright επί τω έργω.

Σχολιάζοντάς το αυτό ο Johnson με το επιτελείο του, πρόσθεσε ότι πριν εκατό χρόνια θα ήταν σκλάβο, εκατό χρόνια αργότερα μπορεί να είναι πρόεδρος, αλλά το γεγονός ότι εκείνη

την εποχή στο Νότο ζούσε σε καθεστώς διακρίσεων ήταν απαράδεκτο. Όταν οι επιτελείς, του επέστησαν την προσοχή για το πόσο καταστροφικό θα μπορούσε να γίνει για την καριέρα του, ειδικά στην περίπτωση που δεν θα κατάφερνε να περάσει το νομοσχέδιο, εκείνος απάντησε πως δεν θα υπάρξει συμβιβασμός, δεν θα υπάρξει διαπραγμάτευση και δεν υπάρξει αποτυχία.

Don Shirley (1926 - 2013)

Με ένα πολύ ιδιαίτερο τρόπο, διηγείται μια παρόμοια ιστορία, η ταινία Green book. Πράσινο βιβλίο ήταν το έντυπο που παρείχε πληροφορίες στους μαύρους οι οποίοι ταξίδευαν στο νότο για το που θα μπορούσαν να κοιμηθούν, να φάνε, να εξυπηρετηθούν.

Έτσι έχουμε την κινηματογραφική αναπαραγωγή ενός πραγματικού γεγονότος. Είναι η δίμηνη περιοδεία ενός μαύρου βιρτουόζου του πιάνου και ιδιαίτερα καλλιεργημένου προσώπου, ο οποίος για τις ανάγκες των μετακινήσεών του χρησιμοποιεί έναν λευκό, λαϊκό Ιταλοαμερικανό μπράβο. Όλα αυτά, το '61 τρία χρόνια πριν περάσει ο νόμος για τα πολιτικά δικαιώματα.

Από μόνες τους, οι δυο προσωπικότητες είναι συγκρουσιακές, προερχόμενες από δυο ολότελα διαφορετικούς κόσμους, στην ουσία δεν υπάρχουν κοινά σημεία προσέγγισης και διαφέρουν σε ότι μπορούν να διαφέρουν δυο άνθρωποι. Αλλά όλη αυτή η κοινή διαβίωση και περιπέτεια, μέσα σε ένα καθεστώς ακραίου διαχωρισμού, κρατικής ασυδοσίας και ανεξέλεγκτης βίας, τους φέρνουν κοντά, μοιράζονται πράγματα που αγνοούσαν και όχι μόνον αρχίζουν να αποδέχονται ο ένας τον κόσμο του άλλου, αλλά να τον σέβονται και να τον προστατεύουν.

Παρά το συχνά απειλητικό ύφος, τις εκρήξεις βίας, η ταινία αφήνει ένα αισιόδοξο μήνυμα, ένα ανθρώπινο άγγιγμα. Υπάρχουν κάποια στοιχεία που έχουν ωραιοποιηθεί στην κινηματογραφική παραγωγή όπου το ρόλο του σωματοφύλακα Tony «Lip» Vallelonga παίζει ο Viggo Mortensen ο οποίος πρόσθεσε κάποια 15 κιλά για να ανταποκριθεί στις ανάγκες και στο ρόλο του χαρισματικού Don Shirley, ο Mahershala Ali, αμφότεροι έξοχοι στις ερμηνείες τους.

Για την ιστορία, ας αναφερθεί ότι η φιλική σχέση ανάμεσα στους δυο άνδρες κράτησε ως τον θάνατό τους, τον Γενάρη του 2013 ο Vallelonga, τέσσερις μήνες αργότερα ο Shirley.

Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι κατά την υπογραφή του νόμου των πολιτικών δικαιωμάτων από τον πρόεδρο Johnson ήταν παρούσα, ανάμεσα σε πολλά πολιτικά πρόσωπα, και η προεδρική μαγείρισσα Zephyr Wright. Όταν ολοκληρώθηκε η διαδικασία ο Johnson χάρισε κάποιες από τις πέννες που χρησιμοποιήθηκαν για τις υπογραφές. Μια πήρε ο Dr. Martin Luther King jr. Μια άλλη η Zephyr Wright, στην οποία ο πρόεδρος είπε: *«Την αξίζεις περισσότερο από οποιονδήποτε άλλο»*.

Ο 36ος πρόεδρος των Η.Π.Α. υπογράφει στις 2 Ιουλίου του '64 τον νόμο περί πολιτικών δικαιωμάτων. Δεύτερη από δεξιά η Z. Right.